

Sygn. akt VIII Cz 192/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Rafał Krawczyk (spr.),

Sędziowie SO Małgorzata Kończal, SO Hanna Matuszewska

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2014 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Skarbu Państwa – (...)

przeciwko M. M.

w przedmiocie odrzucenia pozwu

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia 21 lutego 2014 r.

sygn. akt I Nc 1346/13

postanawia: oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Powód domaga się od pozwanego zapłaty kwoty 2133,18 zł tytułem odszkodowania za przywłaszczone drzewo. Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. odrzucił pozew, argumentując, że powodowi zostało już przyznane odszkodowanie za przywłaszczone przez pozwanego drzewo poprzez orzeczenie nawiazki w wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 13 maja 2009 r. X K 298/09 - i to w podwójnej jego wartości (art. 290 § 2 k.k.), zatem zachodzi stan powagi rzeczy osądzonej.

Powód wniósł zażalenie na to postanowienie, zarzucając naruszenie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. argumentując, że nie zachodzi powaga rzeczy osądzonej, gdyż nawiazka w podwójnej wartości drewna, orzeczona na podstawie art. 290 § 2 k.k., nie jest odszkodowaniem, a środkiem karnym, i ma charakter obligatoryjny, w odróżnieniu od nawiazki orzekanej na podstawie art. 47 k.k. Zaznaczył, że nawiazka orzekana na podstawie art. 290 § 2 k.k. ma wyraźny charakter represyjno-wychowawczy, a jej orzeczenie w stosunku do sprawcy wyrębu drewna w lesie nie wyłącza możliwości złożenie przez pokrzywdzonego obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46 k.k.; tym samym, w przypadku braku takiego wniosku, nie pozbawia go dochodzenia odszkodowania na drodze postępowania cywilnego. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Należy podzielić pogląd Sądu I instancji, że orzeczenie w postępowaniu karnym na rzecz pokrzywdzonego nawiązki na podstawie art. 290 § 2 k.k. w wysokości podwójnej wartości drzewa stwarza stan powagi rzeczy osądzonej w odniesieniu do jego roszczenia o naprawienie szkody przeciwko sprawcy przestępstwa, jeżeli szkodą tą jest wartość drzewa. W takiej konfiguracji procesowej spełniona jest zarówno przesłanka tożsamości stron, jak i tożsamości roszczenia, co w myśl art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. uzasadnia odrzucenie pozwu.

Stanowisku temu nie sprzeciwia się charakter nawiązki z art. 290 § 2 k.k., która w odróżnieniu od środka karnego z art. 47 k.k. jest orzekana obligatoryjnie w każdym przypadku skazania za przestępstwo wyrębu drzewa, i jak zresztą trafnie wskazuje skarżący, ma przede wszystkim znaczenie represyjno-wychowawcze. Nie sposób bowiem zasadnie twierdzić, że jest ona pozbawiona funkcji odszkodowawczej, skoro stanowi dwukrotną wartość szkody.

Powyższe potwierdza treść art. 415 § 7 k.p.k., w myśl którego w razie orzeczenia przez sąd obowiązku naprawienia szkody, zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub nawiązki na rzecz pokrzywdzonego, nie stosuje się § 1 i 4, a więc nie orzeka się merytorycznie o zgłoszonym powództwie cywilnym (§ 1) ani nie zasądza się odszkodowania na rzecz pokrzywdzonego (§ 4). Symetryczne unormowanie zawiera art. 415 § 5 zd. 2 k.k. przewidując, że nawiązki na rzecz pokrzywdzonego, obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę nie orzeka się, jeżeli roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono. U podstaw tych regulacji leży założenie o niedopuszczalności kumulowania rozstrzygnięć o charakterze kompensacyjnym, odnoszących się do tej samej szkody (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2012 r., V KK 199/12, OSP 2013/2/20). Orzeczenie nawiązki na rzecz pokrzywdzonego czyni więc niedopuszczalnym zasądzenie odszkodowania w oparciu o art. 415 § 4 k.p.k. na rzecz tego samego pokrzywdzonego od tego samego oskarżonego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2013 r., II KK 330/13, Lex nr 1400587). *Lege non distinguente* przyjęć należy, że chodzi o każdą nawiązkę, bez względu na jej podstawę prawną, także z art. 290 § 2 k.k. (por. T. Razowski, *Prokuratura i Prawo* z 2011 nr 3, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2009 r., V KK 149/09, Biul.PK 2010/2/15-17). Na gruncie postępowania cywilnego sytuacje takie objęte są hipotezą art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.

Z tych względów Sąd Okręgowy postanowił jak w sentencji (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c.).